

MAROSUJVÁR

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

ÉS VIDÉKE.

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Szerkesztő: BERNHARD ARNOLD.
Főmunkatárs: JÁVORSZKY JÓZSEF.

Kiadóhivatal Tordán, Fötér Timbus-ház
Füssy József könyvkereskedése

Az önállóság felé

— augusztus 2.

Nem a politika zajos folyamata késztet a cikk megírására. Nem is fogok itt ugynevezett nagy politikát tolytatni. Ezt majd elvégzik azok, kik a nemzet akaratából megválasztatván, erre hivatva vannak.

E helyütt csak az a kérdés merül fel, vajjon mi a teendője a nemzetnek azon idő alatt, míg az ország parlamentje a politikai kérdéseket elintézi.

Nem lehet más feladatunk, mint társadalmunkat és gazdaság életünket reorganizálni.

Ugy a társadalmi, mint gazdasági létünket a demokrácia alapelveire kell fektetnünk, melyben a munka legyen a főtényező. Kiki képessége és tehetsége szerint bíraltassék meg és ehhez képest érvényesüljön.

Igen nagy hibája társadalmi létünknek, hogy még ma is az előjo-

gok, a rang és vagyoni kiváltságok szerint itélik meg az embereket.

A nepotizmus és kapitalizmus, a régi oligarchikus világnak e „czoptjai“ még ma sem vesztek el, sőt csodálatos, hogy a szabad szellem fejlődése dacára — újból virágnak. Pedig ez a körülmény kétségtelenül elégtelenséget szül. A nyomornak és szenvedésnek ezek képezik a tulajdonképeni kútforrását.

A francia forradalom épen ezt a kaszt szellemet akarta letörni, mely a nép millióinak szabad érvényesülését meggátolja.

Ma Magyarországon mintha ismétlődőnének a francia forradalom előtti állapotok.

Az ország területét ugyszólván néhány száz ember tartja birtokában. Ezek tarolják le az ország földjéről a gyümölcsöt, míg a hátralevő 19 millió egy vak eszköz, egy adótárgy, mely csak passzive látszik ez országban, de aktive nem él.

Azok a mind gyakrabban megismétlődő társadalmi forrongások és

tömegsztrájkok, melyek minapában az ország különböző részeiben szemünk előtt lefolytak, mind olyan tünetnyek, melyek társadalmunk nagy betegségét állapítják meg.

Az egyre növekvő kivándorlás szomorú képet nyújt közállapotainkról, melyek nem csupán társadalmi, de gazdasági bűneinket is lesújtóan illusztrálják.

De hiszen ez érthető is! Ahol romlottak a társadalmi viszonyok, ott nem is lehet egészséges gazdasági fejlődés. Zülöttek az ilyen államban az erkölcsi viszonyok is, melyek az állami lét minden ágában éreztetik sivár voltukat.

A parlamenti vezetők közjogilag függetleníthetik ezt az országot, mely ekként külsőleg szépnek látszhatik, de belsejében beteg, kórhadt. Hiába diszitjük fel a bábut különféle pazarossággal, beléje lelket, életet önteni képesek nem vagyunk. — Belső élet nélkül olyan ez az ország, mint egy szépen földiszített koporsó, melyben a nemzet teste halott, de benne az önzés férgei jóllakhatnak.

TÁRCZA.

Örök bánat.

Ragyogó fény minden felé,
Ne keress itt sehol árnyat,
Hisz csak az én bus szivembe,
Sir bele egy örök bánat.

Oh csak egyszer kérdenéd meg...
Árva lelkem mi bú bántja?...
Az én szegény beteg szivem,
Olyan nagyon mégsem fájna.

Sallak Róza.

A tacsó

Irta: Benda Jenő.

— A „Marosujvár és Vidéke“ eredeti tárczája —

— Most már elég volt, mert igazán megharagszom — mondta a leány. S már

is haragudott. Halvány finom metszésű arca kigyulladt s szikrázó szemekkel nézett az urakra.

Az urak azonban nem vették komolyan ezt a nehezteletést. Még gunyosabban kacagtak s szemükkel hunyorgattak. A budai kis koresma hegynek emelkedő udvarán, melyre lépcsőn kellett fölmenni, mert egy színben volt a ház ereszével, mulatott ez a társaság. Három középkorú előkelő férfiú, típusai azoknak, a kik hivatásból nem házasodnak meg, és egyre fokozódó jövedelmüket az élet lehető legtekélyesebb kiélvezésére elköltik, Ruhára, jó vacsorára, szép szeretőre. A leányon s az előkelő urakon kívül még egy ifju ember ült az asztal mellett. A tacsó amint itt neveztek. Első éves jogász. Testvére-öccse annak az uri embernek aki a leányt ebbe a társaságba vezette.

Éjfél felé járt az idő. Rajtuk kívül nem is volt már vendég a virágzó akácok alatt. Az asztalon egy sereg üres és félig üres vörös-boros üveg sorakozott. Nagyon magas fokig emelkedett a hangulat.

A leány lilaszínű könnyű bluzban, bordó kalapban ül az asztalfőn. Finom fehér ujjai közt idegesen tördelte az asztalon szét szórt száraz kenyér héját. Szolid, bájos megjelenésű hölgy volt, egészen fiatal, felületes szemlélésre tisztességes aszszonynak tartotta volna akárki. Csak gyakorlott szem fedezett fel az ajkain egy kevéske piros festéket, a szemöldökeinél pedig némi kormozó szemet. Viselkedésében azonban nem volt semmi kivetni való. Most is egy szalon dáma előkelőségével utasította rendre az urakat.

— Maga különösen szégyelhetné magát! — fordult a jobbán ülő gavallérhoz. — Az öccse előtt szégyelje magát! Ilyen beszédek!

S fejével az asztal vége felé intett. Ott ült a tacsó. Az ajkait keményen összeszorítva, sápadt arccal meredt maga elé. Mintha erőszakkal fojtana magába egy nagy benső felindulást.

A leány szomszédja kacagott:
Hja a tacsó! Ne bántsd szivem!
Az most járja az iskoláit! Neked sem

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testerőt, megszünteti a köhögést, vándorlatot, újul izmokat.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Miképpen értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche“ eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájcs)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4— korona.

Az országot tehát belsejében kell kezelnünk, gyógyítanunk, új életre keltetnünk. Társadalmat, gazdasági rendezését kell purifikálnunk, megerősíteni — a demokrácia követelményei szerint.

Mert csak ez a tevékenység vezet az ország önállósága felé. Csakis társadalmilag és gazdaságilag erős állam veheti fel a harcot az európai államok koncertjében.

Ez lesz majd az országnak igazi, tartalommal bíró függetlensége, mely a nemzetnek épen olyan fontos feladata, mint közjogi életharcza, mely előbb-utóbb elsorvasztja a nemzet erejét, ha ezt más oldalról megerősíteni nem törekedünk.

Dr. Gerő Ernő.

Az ujjvári műkedvelőkről.*)

Irta: Borbély István.

Nem tudom, hogy azok, kik e cikket el fogják olvasni, valamennyien látták Magyarországon mostani híres színészeit s színésznőit nagy színpadon játszani. Kétségbe vonom, hogy látták, azon egy-

*) A cikkirő jeles munkatársunk iránti figyelemből kiadjuk, bár nem értünk vele mindenben egyet. És bizonyára nem értenek egyet vele azok sem, akik pl a „Csókon szerzett vélegény” előadását látták. Tény az, hogy a marosujvári műkedvelő társulat legutóbb hanyatlott, részben azért, mert a jobb erők elköltöztek, részint pedig, mert kiöregedtek. A műkedvelő társulat mostanában tényleg nem tudna élvezetes előadásokat nyújtani, de méltóságára szolgál, hogy azóta nem is rendez előadásokat. Szerk.

árt ha okulsz egy kicsit! Megállj mondok egy másik históriát az még jobb, mint az első!

— El ne mondja mert itt hagyom magukat!

— Tatata! tatata! Nevetni fogsz! Tehát ide figyelj! Volt egyszer egy öreg pap s annak volt egy fiatal gazoaszszonya . . . .

A leány haragosan föluggott:

— Jöjjön Pista! Menjünk!

Az urak harsogó kacagással kísérték őket. A tacsó meg a leány azonban egész komolyan elmentek. Az udvar tulsó oldalán egy rozszant kuglizó volt. Ennek a félszere alá húzódtak. Egymás mellé telepedtek le. Hallgattak. A leány szinte elveszett egy sarok árnyékos foltjában. Kényelmesen elhelyezkedett. Kéjes érzéssel élvezte a beállott csendet és félhomályt. Amikor felnézett szeme a tacsó izzó pillantásával találkozott. Ez a mohó, szomjas tekintet zavarta egy kissé.

— No Pista! miért ül ilyen csendesen? Beszéljen valamit!

A tacsóból kitört a visszafojtott indulat,

— Parasztok! Durva parasztok!

— Haragszik rájuk?

szerü oknál fogva, mert Marosujvár még nem elég gazdag ahhoz, hogy vendégszerelések után érdeklődjék és nem elég szegény arra, hogy leszálljon a színpad igazi világához. Ne tessék félreérteni szavaim. Akik az elmúlt öt esztendő alatt figyelemmel kísérték az ujjvári műkedvelői társulat életét, tudhatják, hogy az minden lehetett inkább, mint műkedvelői színész élet. Mert az nem játék, amit színjátszásnak nevezünk, a minthogy egyáltalában nem játék mindaz, mit komolyan akar valaki.

Ki a műkedvelő? Aki valamilyen foglalkozást nem kenyérkeresetforrásul üz. Műkedvelő az ujjvári bányászzenekar, mert az alap keresetforrása a zenészeknek nem a zenélés. Műkedvelő Ujjváron az egész színi-társaság, mert pro-primo nincs semmi anyagi haszna a játszásból, pro-sacundo, mert a jelenben semmi szín alatt nem lehet más. Nem pedig azért, mert nincs hol játszania, nincs miben játszania és nincs kikkel játszania. Kérdem már most, vajjon alkalmas színpad, díszlet és öltözetek s végül szereplők nélkül lehetne és a jelenben lehet-e egyéb az ujjvári színtársulat műkedvelőnél?

Amíg meg volt a régi nyári színház, volt tisztességes színpad benne, a melyre egyszerre felfért 30 szereplő is. Nos, vajjon az Intézkedő, vagy a Liget színpadjára hányan léphetnek fel úgy, hogy ne zsufolódjanak. Minthogy pedig e színpadon mozogni lehetetlen az összeütközéstől való félelem miatt, műkedvelőinktől nem szabad kívánnunk egyebet, minthogy egy helyben állva elreccitálják mondókájukat.

Az ám, csak hogy ha nincs díszlet s nincsenek öltözékek, nem hiszem el, hogy Hinterauer Károly úr zsidó s ha nem

— Haragszom.

— Miért?

— Mert bántották magát. Mondja, miért türi? Miért nem hagyja itt őket egészen?

A leány hallgatott. Erre bajos volna felelni. Mondhatta volna, nem hozzájuk, hanem a finom ruhához, a ragyogó gyűrűimhez, a szép lakáshoz ragaszkodom. De ezt nem mondta. Csak sóhajtott s maga elé nézett a semmibe.

— Én nem tudom ezt nézni. — folytatta a fiu fokozódó izgalommal, — Ilyen leány mint maga . . . S azok ott . . . Hagyja itt őket! Hagyja el örökre őket!

A leányra különös hatással volt ennek a gyerek-fiunak a szenvedélyes könyörgése.

— Hiszen ha az úgy lehetne! — suttogta s a lelke legrejtettebb legtitkosabb zugában megmozdult valami.

Régi eltemetett érzés, határozatlan vágy. Egy eltévesztett élet fölött való bánat.

— Lássá! mondta a fölindulástól rekedt hangon a tacsó. — Én nem régen ismerem magát. De szeretem és megtudnék halni magáért. Jöjjön velem!

maszkirozza magát . . . . . kisasszony, róla sem hiszem el, hogy amolyan bájos teremtés, kiért a szindarab szereplői mind bomolnak. Egyszerűen konstátálom, hogy a szereplők „a világot jelentő deszkákon” is csak azok s a mi fontos, csak olyanok, mint a hétköznapi életben és ekkor vége annak, hogy a világ legszellemesebb darabja is hasson a közönségre. Következőleg nem értékelhetem igazságosan játékukat.

És végül a szerepkiosztás. A nehéz problémák legnehezebbike. Nemesak Ujjváron van az úgy, de minden műkedvelői társulatnál, hogy a színelőadások a szerepkiosztással járó nehézségek miatt vannak lehetetlenné téve. Mert — bocsánat a kifejezésért — ma mindnyájan többnek érezzük magunkat kelleténél. Senki sem akar — hogy a színpad témájánál maradjunk — másodrangu szerepet vállalni akkor, midőn elsőrangut is kaphat. Vagyis a rangkórság betegsége bele kapott a műkedvelők egészségébe is, a minek egyrészt — valljuk meg — a dirigens is oka.

Pedig gyakran hallhatni, hogy a világhírű színészek nem elsőrangú szerepekben aratják legszebb babérait. Az Ember Tragédiájában például megtapsolna bármilyen klasszikus közönség egy fonografot is, ha értelmesen elmondaná a hét problémájának nagy igazságait. A főszereplő jósága legtöbbször a darab jósága, ami másként azt teszi, hogy ha jól van megírva a főszemély szerepe, azt ritkán lehet hatástalanul eljátszani. A szerzők azonban a mellék személyekre kevesebb gondot fordítanak, pedig, hogy úgy mondjam, a mostani függetlenségi világot sem Kossuth Ferenc csinálta, hanem a magyar nemzet, amely jól szátsza szerepét, bár a szindarab író — a bécsi kamarilla

— Ugyan hova? — kérdezte a leány s elmosolyodott.

— Még magam sem tudom. Majd meglátom, nem vagyok már gyerek. Van érettségi bizonyítványom, csak akad valamilyen állás. A postánál vagy a vasutnál. Vagy segédjegyzőnek megyek el, valahova falura. Legyen a feleségem. Meg tudok keresni annyit, amennyiből megélünk. Meglássá, hogy megkeresek annyit, és boldoggá teszem. A legtitkosabb óhajtsát is ki lesem és minden úgy lesz, ahogy maga akarja, No ugy-e megteszi? Itt hagyja ezeket! Velem jön!

A leány már nem mosolygott. Könny szökött a szemébe, úgy hatott rá ez a zagyva éretlen beszéd. Mennyi melegség, remény, aranyos ábránd van ennek a fiatal fiunak a beszédében. Milyen bátorsággal akarna szembe szállni minden bajjal, minden akadállyal. Bizonyos anyai gyöngédséggel nyult a fiu keze után s arra gondolt, mennyi keserű kudarc szükséges ahhoz, hogy ez a bizakodó légvárat építő lélek bele-törjön a lehetőségekkel számító kicsinyes élet őrlő malmába.

A tacsó megreszketett mikor a leány kezének az érintését érezte:

Mosdószivacsok

és kávéházi szivacsok nagyválasztékban kaphatók:
FÜSSY JÓZSEF könyvkereskedésében
Tordán.

— csak harmadrendű szerepet szánt neki.

Nagyon ajánlatos volna, hogy tehetesebb műkedvelőink válasszanak kisebb szerepeket s azok precíz kidolgozásával domborítsák ki a főszerepet, melyet esetleg gyakorlatlan személy kreál. Eddig ez nem így volt, mindenki más akart lenni, mint minőnek lennie kellett volna. Következésképp nem is tudhattuk, ki menyit ér.

No már most, ha összegezzük megjegyzéseimet, arra a végeredményre jutunk, hogy alapos revízió alá kell venni műkedvelő társulatunkat addig, míg a közönség jóindulata tart. Mert — ha megfigyelték a fenti sorokat — nem nehéz elhinni, hogy az ujjvári műkedvelők jó hírét csak a jóindulat ápolgatja.

A népiskola új tanítási terve.

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium 1905. évi 2002. számú rendelete értelmében a jövő tanév elejétől — tehát szept. 1-étől — kezdve a népiskolák számára új tanterv fog életbe lépni.

E tantervről szakember és laikus egyaránt elmondhatja, miszerint az oly kiválóan praktikus mű, hogy ehhez fogható a kultuszminiszteriumtól 39 év alatt még nem adtak ki. E nemből az új népiskolai tanterv még a művelt külföldnek is bátran mintául szolgálhatna.

A régi tanterv ugyanis 1878-ban látott napvilágot, s abban sok oly ferdeség volt fölveve, mi ugyyszólva még Mária Terézia királynénk idejéből való. Csak két dolgot kell kiemelni: először is az ugynevezett grammatizálást és a sok könyv nélküli való tanulást, vagyis az ugynevezett magolást. E két visszasság újabb

— No mondja, hogy igen. Mondja, hogy beleegyeznek!

A leány azonban szomorúan felelt:

— Nem, az lehetetlen.

— Pista! Sári! hova az ördögbe tüntek ezek — hangzott az asztal felől.

— Később maga is mosolyogni fog azon, amit, amit ma este mondott — mondta a lány. — És azt fogja mondani, hogy igazam volt. Jó leány voltam, Okos leány voltam.

A tácskó felelni akart, de hang nem jött ki a száján. A leány pedig hirtelen egy forró csókot nyomva az ajakára, felugrott:

— No gyere menjünk, már keresnek.

— Hollá, éljen kiállították az urak mikor a lila bluzt s a nyomában botorkáló tácskót meglátták.

— Sári hallgasd csak, volt egyszer egy öreg pap s annak egy fiatal gazdaszszonya . . .

A leány elmélázó, zavart tekintete, a tácskó biborvörös színe nem tűnt föl senkinek . . .

időkben egyes népiskolákban — még a városiakban is — annyira elhatalmasodott, hogy az egész kórsággá kezdte magát kinőni!

Nohát a régi lecke-daráló és elemező jó világnak szept. 1-étől fogva alaposan befellegzett. A gyermekek a jövő vizsgákra bizony nem igen fognak többé „tantárgyakat fujni“, sem pedig alanyozni és „állítmányozni“, hanem e helyett meg fognak tanulni tisztességesen magyarul beszélni, helyesen írni és gondolkodni.

Az ugynevezett leckeadóztatással is alaposan elbánik az új tanterv; 54. lapján ugyanis egész világosan meg van írva hogy a szóbeli házi feladatok — tehát az ugynevezett: leczkék — a népiskola minden osztályában határozottan mellőzendők. A gyermek — ugymond az utasítás — otthon hadd játsszék és szórakozzék! Igazán már legfőbb ideje volt az egyes iskolák leckeözöneinek véget vetni.

Az új tanterv második nagy előnye, hogy az oktatás súlypontját az öntudatos szemléletre fekteti. Az oktatás mindig az eleven szemléletből fog kiindulni, mely azonban nemcsak a tanterem zárt levegőjére fog szorítkozni, hanem ki fog terjeszkedni a szabad természetre is. A gyermek pl. okáért a határ, mező, patak, ut, folyó, szántóföld, hegy, völgy fogalmát az eleven életből fogja megtanulni. Önként értetődik, hogy a kirándulások, — melyek immár kötelezőkké váltak — napirenden lesznek. Van aztán a tantervnek még egy meglepő újítása, tudniillik: a fiúk is fognak ezentúl tanulni kézimunkát, mégpedig papíros-, fa- és agyag munkát. Ugy, hogy az új nemzedék kézügyesség dolgában, a réginél sokkalta ügyesebb lesz. Minden valamire való iskola műhellyel lesz összekötve. Nem tuzok, midőn azt állítom, hogy jövőben a házi-ipar kiindulási pontja a népiskola lesz.

A testi nevelésre is nagyobb súly lesz fektetve. A gyermekek annyi testgyakorlatot fognak tartani a népiskolában, hogy a VI. osztályú polgári iskolának is bőven elegendő volna. Ha a tantervben előírt játékok és testgyakorlatok végre lesznek hajtva, akkor hazánk jövő nemzedéke csak úgy duzzadni fog az erőből és egészségtől!

A leányok nevelése is praktikusabbban van előírva; mert az új tanterv a rendelkező részében egész világosan az V. és VI. osztályosok konyhakertészeti, baromfitenyésztési, főzési, szóval: gyakorlati háztartási órákról beszél; melyek ha következetesen lesznek keresztülve, akkor leány-népiskoláinkból nem hetykéldő kisasszonyok, hanem a gyakorlati élet követelményei iránt érzékkel bíró dolgos leányok fognak kikerülni; ami nemzetgazdaságilag megbecsülhetetlen előny lesz.

HIREK.

— **Személyi hírek.** Nehéz János kir. tanfelügyelő iskola építés ügyében marosujváron volt. Gróf Toldalaghy Samu román

kath. lelkész Felsőujváron tartózkodott. Nyirő Béla budapesti főbányabiztos és neje hosszabb tartózkodásra Marosujvárra érkezett.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter kinevezte Stroné Szaniszló vizaknai pénztári ellenőrt pénztárnokká az aknaszlatinai főbányahivatalhoz, — Novák Gusztáv désaknai mázsatisztet ellenőré ugyancsak az aknaszlatinai főbányahivatalhoz, — Navratil György vizaknai mázsatisztet és Vulkán Dániel mázsaszküdtet ellenőré, illetve mázsatiszté a vizaknai m. kir. sóbányahivatalhoz — végre Láng Ottó marosujvári mázsaszküdtet mázsatiszté a désaknai m. kir. sóbányahivatalhoz. — Alsó-Fehér vármegye főispánja Jancsó Lajos végzett joghallgatót közigazgatási gyakornokká nevezte ki és szolgálattételre a vizaknai főszolgabírószághoz osztotta be.

— **Esküvő.** Ambrus Ilus, Vizakna polgármesterének leánya, folyó hó 28-án esküdtött örök hűséget Kovácsy Jenő székelyudvarhelyi gimnáziumi tanárnak. Az esküvőn részt vett dr. Ambrus Pál járásorvosunk és neje is.

— **Dr. Rádu Sebestyén.** A marosujvári g. kath. egyházközségnek gyásza van. Lelkészt: dr. Rádu Sebestyén főesperesi gyászolja, ki f. év július hó 27-én váratlanul elhunyt. Az elhunyt magas műveltségű, köztiszteltetben állott férfiú volt. Román érzelmeit nem tagadta meg, de nem tartozott az ugynevezett tulzókhoz sem és nemzeti ünnepélyeinkben mindenkor részt vett. Társadalmi mozgalmainkban nem igen szerepelt, inkább visszavonultan egyházának és családjának élt. Özvegyet és hat árvát hagyott maga után és a mi igen szomorú, az árvák legtöbbször még apró kis gyermek. Holttestét a g. kath. templomban helyezték diszes ravatalra, honnan vasárnap d. u. 4 órakor fényes egyházi ünnepséggel helyezték örök nyugalomra. A temetésen tenger nép, továbbá a hivatalok, testületek vettek részt. A család a szomorú halálesetet lapunk útján a következőben tudatja:

Szomorú szívvel tudatjuk, miszerint az elfelejtethetlen férj és apa dr. Radu P. Sebestyén, volt gymn. tanár és marosujvári gr. kath. főesperes, 54. életévtelében f. év július hó 27-én d. u. fél 8 órakor jobb létre szenderült. A megboldogultnak hült tetemeit vasárnap július 29-én d. u. 4 órakor fogjuk örök nyugalomra helyezni. Dr. Radu Sebestyén szül. Boér Mária neje, Agabicean János, veje. M. Aurelia férj. Agarbicean I.-né, S. Virgil, J. Livius, J. Augusztá, Rea Sylvia, L. Victor gyermekei.

— **Közügyülés.** A marosujvári vadásztársaság folyó évi augusztus hó 8-án este fél 9 órakor a kincstári vendéglőben évi rendes gyűlést fog tartani a következő tárgysorozattal: Elnöki jelentés. A lefolyt év pénztári állapotának tárgyalása. Tisztikar megválasztása. Jövő évi költségvetés megállapítása. Indítványok.

— **A Vöröskereszt-egylet mulatsága.** A M. V. K. E. marosujvári fiókja f. évi ju-

Tulipán

== **o z i g a r e t t a h ű l z n i .** ==

Itt készül Erdélyben! — Valódi magyar gyártmány!

Kapható **Füßy József** könyvkereskedésében Tordán. ■

lius hó 28-án rendkívül fényes táncmulatságot rendezett. A mulatság, mint irtuk, Felix Károlyné urnó, az egyesület távozó elnökének tiszteletére adatott és kitünően sikerült. A ligetbe ez alkalomból a szódagyártól villamos világítás vezetett be, melynek fényében a máskor sötét és komor ligetünk valóban tündéri képet mutatott. A mulatság kezdetén Balogh János egyesületi titkár Felixné urnónek az egyesület nevében igen szép virágcsokrot adott át, szép szavakban tolmácsolván az egyesület háláját elnöke iránt. Ezután kezdetét vette a tánc, melyhez Kolozsvárról Csikay zenekara szolgáltatja a zenét. A táncmulatságon részt vett hölgyek díszes névsorát itt adjuk: Dr. Ambrus Pálné, Balogh Jánosné, Barabás Jolánka, Belle Lászlóné, Belle Evelin, Ciccimarra Richardné, Castelettó Hugóné, Dávid Mimike, Dávid Margit, Dunszt Margitka, Felix Károlyné, Grün Gézané, Güttler Ágostonné, Horváth Mihályné, Horváth Lilike, Janesó Lajosné, Dr. Janesó Ödönné, Janesó Adika, Dr. Jány Győzőné, Dr. Imre Sándorné, Irka Mariska, Kiss Dánielné, Kiss Gizi, özv. Bárány Kemény Endréné, Lenz Alajosné, Lukács Margitka, özv. Mozár Keresztélyné, Odeschalehi Mimi hercegnő, Stépán Miksáné, Susnek Viktorné, Susnek Annuska, Susnek Olga, Schmelzer Vilmosné, Szabó Erzsike, Szabó Mariska, Teleki Ádámné grófné, Weress Sándorné, Weress Ilonka, Wochner Rezsóné, Wochner Irénke.

— **A Vadászegylet bucsuja Felixtől.** Felix Károly szódagyári igazgató, mint irtuk, már a legközelebbi napokban végleg távozik innen, hogy egy nagyobb gyár vezetését átvegye. Felix tudvalevőleg megállapítója és hosszabb időn át elnöke volt az itteni vadászegyletnek. Most hogy távozóban van, az egylet küldöttségileg tisztelt Felixnél, hol Horváth Mihály elnök igen szép szavakban bucsuzott az egylet érdemes tagjától. Tali Károly igazgató ur tiszta magyarsággal mondott köszönetet a nemvárt kitüntetésért. A küldöttség tagjai voltak a már említett elnökön kívül dr. Nagy Samu és dr. Weress Zoltán.

— **Nyári gyakornokok.** A pénzügyminiszter az idején nagy szünidő tartamára, gyakorlati alkalmaztatás, illetve szolgáltatás végett, Gácsér János és Ozanics Gyula selmeczbányai bányászati főiskolai hallgatókat az itteni főbányahivatalhoz osztotta be.

— **Adóhivatalt Marosujvárnak** ezimű cikkünk és felszólalásunk annyiban vezetett eredményre, hogy nagy községünk képviselő testülete foglalkozott a kérdéssel és egyhangulag elhatározta, hogy az adóhivatal felállítását kérelmezni fogja. Véleményünk szerint e tekintetben nem kellene takarékoskodni; menjen fel egy küldöttség és orsz. képviselőnk vezetése alatt kérelmét szóbelileg is adja elő a kormánynak. A közvetlenség csak hasznára lehet az ügynek, melynek fontossága némi költséget megérdemel.

— **Ev. ref. egyház táncvigalma.** A marosujvári ev. ref. egyház a templom építési alapja javára ez évben is megtartja a szokott nyári táncmulatságot. Az egyház mulatságai kitünően szoktak sikerülni és előre látható, hogy a most rendezendő mulatság nem marad el a megelőzőtök mögött. Hir szerint ezen a mulatságon is Csikay zenekara fog játszani.

— **Orsz. képviselőnk könyve.** Dr. Horváth József országgyűlési képviselőnk „Alkotmányunk biztosítékai a közigazgatási szervezetben” czimű tanulmányt írt, melyről a fővárosi sajtó rendkívül elismerőleg emlékezik meg. A füzet ára 50 fill.

— **Egy becsületes ember.** Roska Lukács marosujvári mozdonyfűtő neje, július 19-én egy tehenet hajtott be az enyedi vásárra eladás végett. El is adta a tehenet Bárb Miklós darlaci lakosnak 100 forintért. Bárb kifizette az összeget, de tévedésből 100 forint helyett egy darab 100 koronással fizetett. Az asszony elfogadta a pénzt, haza jött Ujvárra s megmutatta az urának, aki rendben találta az ügyet, a pénzt pedig eleszték a ládába. Pár napra reá Roska Lukács 100 koronás utalványt kapott Bárb Miklóstól, amely összeget mint a tehenet kifizetésénél véletlenül visszamaradottat most küldi pótlólag. Képzeltetni a Roska Lukácsék örömet, aki most mindenütt égreföldre dicseri a becsületes vásárlót.

— **Uj képes levelezőlapok.** Grün Géza a dohány nagy áruda tulajdonosánál igen szép színes és új felvételű képes marosujvári levelezőlapok kaphatók.

— **Tarka színpad.** A marosvásárhelyi főgymnásium ifj. tanulmányi kiránduló egyesülete czege alatt néhány színész és színésznő pénteken és vasárnap a kincstári vendéglő kerthelyiségében orfeumszerű előadást tartott. Nyomatott műsoruk sokat ígért, előre jelezték azonban, hogy a műsorváltoztatás jogát fentartják. E joggal aztán alaposan visszaéltek és ugyancsak silány műsorral szorakoztatták a szép számban felült közönséget. Különösen a vasárnap esti előadásuk kritikán aluli volt. Szerencsére velük szövetkezve, Csikay kolozsvári zenekara szép játékával kárpótolta és kiengesztelte a közönséget. A pénteki előadás után egy kis baleset is történt. A kis Békéssy Irmike, ki ügyes tánczaival meghódította a közönséget, előadás után vacsora közben székestől elfordult és a folyósó ezement-burkolatán fejét megütötte. A fájdalomtól, vagy talán inkább az ijedtségtől el is ájult a kis lányka, másnap azonban ismét vígan ugárdozott. Itt megjegyezzük, hogy az előadások jövedelméből egy része az itteni Erzsébetegyletnek jutott.

— **Fürdői térzenék.** Panaszt hallottunk, hogy a fürdőparkban tartani szokott térzenéken a zeneszámokat rövidesen lejátsszák, a szünetek pedig szerfölött hosszúak úgy, hogy az alatt elunja magát a zenét hallgatni vágyó közönség. A panasz or-

voslására felhívjuk az erre egyedül illetékes karnagy úr figyelmét.

— **Felakasztotta magát.** Kovács József idősb. marosujvári sóbányász, a miatti elkeseredésében, hogy nem kapott vacsorára húst — addig míg felesége elment húst hozni — nadrágszíjjával felakasztotta magát és meghalt. Özvegyet és hat árva hagyott maga után. A szerencsétlen véget ért ember tettét elmezavarban követhette el.

— **Színészet Vizaknán.** Az ujonnan épített vizaknai szinkörben a második szinkörületi társulat, Miklósy szintársulata tart előadásokat a közönség élénk részvétele mellett. Az előadások igen jók; s a közönség érdeklődésének emeléséhez nagyban járulnak hozzá Károlyi Leonának, a nagyváradi Szigligeti-színház első művésznőjének vendéglátékai, ki legjobb szerepeiben, a Gül Babá-ban, Lili-ben, János vitéz-ben, Drótos-tót-ban lépett lépett föl és fog föllépni. Örömmel jegyezzük meg, hogy teljesen elfogadható, sőt elsőrendű társulattal állunk szemben, a mely az idegenajku közönség előtt is becsületére és tisztességére válik a magyar színművészetnek. A társulat tagjai közt régi ismerőseink is vannak, így Révész Helén, Inke Rezső, kik mióta nem láttuk őket, igen sokat haladtak; s egyáltalán, úgy a szereptudás, mint az összjáték magas nívón áll, úgy hogy e derék szintársulatot a legjobb lélekkel ajánljuk azoknak a városoknak, a hová őket hivatásuk legközelebb szólítja.

— **Élelmes lopás.** A fővárosi tolvaj-kronikába beillő eset történt Marosujváron. Egy urhölgy 3 kenyeret vett a piacon. Miután még egyéb bevásárlásai voltak, a kenyeret az elárusítónál hagyta, hogy később majd utána küld. El is küldött a kenyerek után, de a eseléd üres kézzel tért haza, mert időközben valamely szemfüles csirkefogó elvitte azokat. Az illető az elárusítóhoz lépett: X. nagyságos asszony kenyerét kérem, haza viszem. Az elárusító gyanutlanul átadta a 3 kenyeret és legjobban ámult, mikor újra kérték az X. nagyságos asszony kenyerét.

— **Keserves panasz.** Czigányaink keservesen panaszkodtak és e panaszban van is méltánylandó, hogy minden mulatságra idegenből hoznak zenészeket s ők jövedelem nélkül csaknem éhséggel küzdenek. Az Erzsébetegylet mulatságán a bányászzenekar, a Vereskereszt-egylet Csikayt hozatta, a román mulatságon a hidasi zenekar játszott. Ilyenformán nem lesz csoda, ha elköltözködnek innen és Marosujvár czigányzenekar nélkül marad.

Román táncmulatság. Szinte kegyeltsértésnek tartjuk, hogy a románság közvetlenül a főesperes lelkészünk temetése után táncmulatságot rendezett és ott lelkesedéssel jártak nemzetiségű tánczukat. A mulatságra természetesen csak kipróbált román hazafiak hívtak meg és rendezése is oly titokban történt, hogy a magyarság alig szerzett róla tudomást. A

„Klepta“

Ujdonság! a világ legjobb légyfogyója.

— Hol ez van, ott légy nincs. Ara csak 10 fillér. —

Kapható Füssy József könyvkereskedésében Tordán.

multság vasárnap este a kinestári vendéglő nagy termében folyt le.

— **Megvert forgalmi iroda-főnök.** Marina Gergely sóvágó minden ok nélkül megtámadta Szilágyi Józsefet ki Uzor néven mint idegen forgalmi iroda-főnök ismeretes és annyira elverte, hogy felgyógyulása 9 napi időt igényelt. Az így bántalmazott, Marinát a járásbiróságnál feljelentette.

— **Értesítés.** Szolgáljon a n. é. közönségnek szives tudomásul, hogy a sósfürdőben létesített sósvízű szénsavas fürdő reggel 6-tól este 6-ig előzetes megrendelés mellett mindenkor kapható. A szénsavas fürdő ára 2 korona 50 fillér, a fürdőbérlet-jegy tulajdonosai pedig minden fürdésért szelvényükre 1 korona 20 fillért kell hogy ráfizessenek.

— **A felenyedi állami elemi népiskola** épületének felépítését engedélyezte a közoktatásügyi miniszter. Vajjon a marosujvári iskola építésre mikor kerül sor?

— **Országos vásár.** Nagyenyeden az ideai augusztus 19-iki országos kirakóvásár, tekintet nélkül arra, hogy vasárnapra esik, aznap: vagyis augusztus 19-én vasárnap fog megtartatni.

— **Halálos szerencsétlenség.** A Tövisen inneni 137. sz. órháznál f. hó 25-én Vasvári János vasuti őrt szolgálat közben a vonat elgázolta. A szegény őrnek felesége és 8 gyermeke maradt árván.

— **Tűz Vizaknán.** A vizaknai sósfürdő felett levő gör. kath. templomban f. hó 25-én tűz ütött ki, mely az oltár előtt levő képesarnokot részben elhamvasztotta.

— **Elgázolta a vonat.** E hó 30-án reggel, a 7 órakor érkező tehervonat Nagy-Enyed határában elgázolta Tiusán János 17 éves eseléd fiút, a ki marhái legeltetése közben a sinek között elaludott. A vonat a szerencsétlen fiúnak leszakította a fejét s összetörte a kezét és lábát. A felelősség a vasuti személyzetet egyáltalán nem terheli, mert nem sokkal a teher vonat beérkezése előtt az őr figyelmeztette a flut, hogy vigyázzon, mert mindjárt vonat fog érkezni.

— **Kitüntetéssel minősített jegyzőjelöltek ajánlása.** A belügyminiszter a vármegyék alispánjaihoz rendeletet intézett a községi közigazgatási vizsgálatokon kitüntetéssel minősített jegyző-jelöltek ajánlása tárgyában. Ezen rendelet közölve a fenti jelöltek névsorát, azt mondja, hogy a közigazgatás érdekében helyesnek mutatkozik, ha az illetők községi vagy körjegyzői állásra pályázás esetén a kijelölésnél és választásnál más olyan pályázókkal szemben, kik a tanfolyamot kevésbé sikeresen végezték — amennyiben a többi törvényes kellékeket is igazolják — megérdemelt figyelemben részesíttetnek, továbbá méltányos az is, hogy a segédjegyzői állások s egyéb jegyzői irodai állások betöltésénél megfelelő figyelemben részesüljenek.

— **A póttartalékosok kedvezménye.** A családfőntartók és az okleveles tanítók

tudvalevően póttartalékos kedvezményt élveznek amíg a család következő férfitagja a 18 évet be nem tölti, illetőleg a tanító állás nélkül marad. A honvédelmi miniszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, hogy utasítsa a közigazgatási tisztviselőket, hogy amennyiben a nyilvántartásuk körében tartozó hadköteleseknél az említettek közül a póttartalékosok kedvezmény megszünnék, azt azonnal jelentsék be az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnak. Ezt azért vezették be most, mert eddig gyakran megtörtént, hogy a katonai hatóság akkor értesült a kedvezmény megszűnéséről, amikor a védkötelezettségi idő letelt és így az illetőt már nem lehetett behívni szolgálatra. Külömben az új utasítás szerint, ha a védkötelezettségi idő lejárt is, az illető póttartalékosnak, amennyiben a kedvezménye megszűnt, utána kell szolgálni az elmulasztott időt. Ezért kívánja a honvédelmi miniszter, hogy a közigazgatási hatóságok a kedvezmény megszűnéséről gyorsan értesítsék a hadkiegészítő parancsnokságokat, hogy azok a behívás iránt intézkedjenek.

— **A pénzhamisítók ügye.** A Pásztóhy és Balla-féle nagystilű pénzhamisító bandának immár csak 12 tagja ül a kolozsvári ügyészség börtönében, mint vizsgálati fogoly, a többi felett csak nemrégiben hozott marasztaló ítéletet a kolozsvári kir. törvényszék. Ennek a 12 fogolynak vizsgálata is már befejezést nyert, ugyannyira, hogy az ügyészség, nevezetesen pedig Szöllősy Jenő dr. kir. alügyész a vádiratok megszoვეgezésén dolgozik. Még fogságban levő tagjai az óriási apparátussal dolgozó bünszövetkezetnek minden kétséget kizárólag, mint a banda fejei szerepeltek s az ő kezükbe fut össze minden ügy a pénzhamisítóknak és a már elítéltek, csak mint mellékszereplők, mint forgalomba hozók ítéltettek el, a beszerzett bizonyítékok alapján. Az ügyészség börtönében levő pénzhamisító rabok nevei a következők: Pásztóhy Aladár maroscsapói földbirtokos, Balla József aranyostordavármegyeyi hivatalnok, Nyitkovszky Károly, Baranyay Balázs, Kardos Mózes, Székely Ferenc, Sikó Pál, Papp György, Papp János, Oltyán György, Bánfi Tódor, Segesvári Imre és Szabó Gergely.

A multakban volt az a szenzációt keltő az ügynek érdekes fordulatot adó lelet is, amit a Békás-szőlő melletti kutban találtak, amikor négy darab pénzhamisító lemezt ástak ki a határőrök a kut oldalkövei közül. Az Osztrák Magyar Bank, a hova a lemezeket véleményezés végett felküldötték, a napokban adta meg a válaszát. A vélemény szerint a Pásztóhy Aladártól elfogatásakor elkobzott több ezer darab hamis 20 koronás bankjegyet (mert azokat küldötték fel a vizsgálatra) nem a megtalált lemezekkel nyomtatták, azonban egész bizonyossággal és a leghatározottabban állítják, hogy a lemezek ugyanazon helyen készültek, ahol azok, melyekkel a felküldött bankjegyet

nyomták. Pásztóhyék tehát lemezgyártással is foglalkoztak jó haszon mellett, nemcsak bankjegyet csináltak. A vizsgálatnak még csak azt nem sikerült megfejteni, hogy ki bizta a lemezeket a düledező kut mélységére. A pénzhamisítók ügye egyébként annyira haladt már, hogy a főtárgyalást szeptember havában megfogják tartani.

— **Fürdővendégek folytatólagos névsora.** Özv. Zsarnay báróné Budapest, Rainisch Jánosné Budapest, Fazakas Gézané és Fazakas Géza Dicsőszentmárton, Özv. Mártonffy Ignáczné Szőkefalva, Fleischer Zsigmondné és leánya Budapest, Özv. Niosza Gergelyné M.-Vásárhely, Nagy Sámuel B.-Szt.-Miklós, Kirila Ignácz Abrudbánya, Némethi István Abrudbánya, Grosz Borbála Egerbegy, Csernát Istvánné M.-Vásárhely, Papp Pálné M.-Vásárhely, Kövendi Veres Margit Kolozsvár, K. Veress Ilona Vajdahunyad, Haragay Miklósné Szamosujvár, Induj Mánné Kolozsvár, Rác Béláné Kolozsvár, Klein Jakab Nagyvárad, Machold Róbertné Brassó, Szenkovits Ilus Alsórákos.

(*) **Gyengélkedésnél** első orvosi tekintélyek szerint legjobbnak bizonyult a „Sirolin-Roche“, mely méregtelen, iztelen és a szervezetre semmi káros befolyással nem bír. Már rövid használat után előmozdítja az étvágyat és emeli a test erejét, úgy, hogy rekonvalencens, sápadt leányok s gyermekek az étvágy gerjesztése céljából okvetlen használják. A szer minden gyógyszerárban kapható.

Mindenféle.

Kézi munka.

— Dávid lében, mithül van feldagadva a pofád?

— Hja Khóbi lében, ez női khézi-monka.

Nem tojik.

— Pista! Ha továbbra is rosszul vi-seled magad, haza viszlek és bezárlak a tyukketrecbe.

— Jól van mama, de én előre kijelentem, hogy tojni nem fogok.

Szenvedés közben.

— Férj: Kedvesem itt volt a miniszteri tanácsosné és tudakozódott hogyléted felől, — mondtam neki, hogy nagyon szenvedsz. —

Asszony: (nyögve) oh, nagyon szenvedek . . . milyen kalap volt rajta?

A különbség.

Egy anya és hat lány gyermeke között az a különbség, hogy ha férjhez adja, ezek egyenként csak egy férjet tesznek tönkre, míg az anya mind a hat végét egyszerre teszi tönkre.

Mi köze hozzá.

Francia utas: az ég szerelméért uram, az ön kabátja meggyulladt!

FÜSSY JÓZSEF

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN TORDÁN:

Községi, Körjegyzői (új minták). **Iskolai, Lelkészi nyomtatványok** állandóan raktáron kaphatók.

Falragaszok, Eljegyzési kártyák, Esküvői és Bál meghívók 3-4 napszinen nyomtatva, Levélpirok, Borítékok a legszebb kivitelben azonnal készíttetnek.

Angol utas : mi köze hozzá ? Az ön egy negyedóra óta ég s én még sem zavartam.

Nem kliense.

Ügyvéd (a lányához) Gizuska ! ha te nekem még egyszer feleselsz, lenyuzom a bőrödöt . . . .

Giza : Hogy mondhatod olyat papa ? Hisz én nem vagyok neked kliensed.

Fordítás.

Egy magyar képviselő hazatérve a színházból egy reá várakozó így beszélt a hidegleléséről: Ich bin Bildenträger (képviselő) von hitzigen comitat (Heves-megye) Ich wai in Farbentaus (színház) Aben die Kälte hat mich ausgefunden, hitte di Welt zu zünden (világosságot gyújtani).

Ujfajta perecz.

Sokan siettek megismerkedni a városligeti utvesztővel. A járókelőknek egy pékinas így kínálta áruit:

Tessék labyrinth perecz ! Nem ott jön ki, a hol bemegy . . . .

Közlő: **Cassius.**

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
FÜSSY JÓZSEF.

Vasuti menetrend.

Bpest. ind.	9.15		5.45	10.00	7.25
Kolozsvár.	6.11		8.30		5.32
M.-Vásárhely.	5.26			12.25	5.38
Brassó.	8.07			5.32	2.45
Sz.-kocsárd i.	8.20	10.13	11.41	3.24	9.15
M.-Ujvár ér.	8.32	10.25	11.53	3.36	9.27
M.-Ujvár ind.	7.18	9.28	10.58	2.18	6.55
Sz.-kocsárd é.	7.30	9.40	11.10	2.30	7.07
Brassó. ér.	2.09		9.27		7.50
M.-Vásárhely.	10.25			5.37	11.27
Kolozsvár.		12.23		5.21	10.50
Bpest.		9.35	6.10	7.10	7.50

Az aláhuzott számok az éjjeli vonatokat jelzik.

A közhasznú könyvtár számai.

Minden szám csak 12 fillér.

1. Szerelmi levelező férfiak és nők részére.
2. Illemtan mindenki számára.
3. Pohárköszöntő. (Hogyan szónokoljunk a fehér asztalnál.)
4. A kanári madár tenyésztése.
5. Pecsenyék és vadak készítése.
6. A női szépség ápolása.
7. Cyors segély. Orvosi tanácsadó.
8. Fogak, a kéz és a köröm ápolása és gyógykezelése.
9. Társasjátékok otthon és a szabadban.
10. Virágkertészet a szabadban és szobában.
11. Jólás kártyából és kézből.
12. Soványító és hizlaló gyógymód.
13. A franczianégyes szabályai.
14. Az alsós szabályai.
15. Álomfejtés.
16. Gyermekbetegségek és azok gyógyítása.
17. Lawn-Tennis játék és azok szabályai.
18. Álmatlanság és annak gyógyítása.
19. Házi cukrászat.
20. Foot-Ball játék és szabályai.

21. Hölgyek tanácsadója. (Minden piperecikk készítése.)
22. Idegesség és annak gyógyítása.
23. Testedzés. (Házi- és szertornászás.)
24. Németül egy óra alatt.
25. Aquarell festészet.
26. Az egészség fenntartása.
27. Francziául egy óra alatt.
28—29. Idegen szótár.
30. A jó modor.
31. Német helyesírás.
32. Magyar helyesírás.
33. Kinek milyen címzés jár?
34. Angolul egy óra alatt.
35. A gyermek megóvás. (Fontos tudnivalók a gyermek nemi életéből.)
36. A házaselet egészségtana.
37. Kis köszöntő versben és prózában gyermekeknek minden alkalomra.
38. Vidám és tréfás pohárköszöntések.
39. Körtánczok. (Valcer, polka, kék-vók magyar, stb. stb.)
- 40—41. Tréfás műkedvelői előadások.
Minden kötetnek igen becses tartalma van. A czimboriték csinos nemzeti színnel ékeskedik.

Kapható: **FÜSSY JÓZSEF**
könyv- és papirkereskedésében
TORDÁN.

Minden füzet csak 12 fillér.

és

Külföldi ételek és **Tiszta borok**

Tisztelettel hozom a nagy-érdemű közönség b. tudomására, hogy a **MAROSUJVÁRI** ujjonnan átalakított

KINCSTÁRI VENDÉGLŐT,
ÉTTERMET és KÁVÉHÁZAT
átvettem s azt a modern jó izlés és a legfokozottabb igényeknek is megfelelően rendeztem be.

KÉMYELMESEN BERENDEZETT SZÁLLODAI SZOBÁK
mérsékelt árban
a t. utazó közönségnek mindenkor rendelkezésre állanak.

Előzékeny, pontos és gyors kiszolgálás
!!! JUTÁNYOS ÁRAK !!!

Szíves pártfogást kér:
Klein Endre,
vendéglős.

Gül Baba, Jánosvitéz, Koldus gróf
stb. ujdonságok.

Kották: zongora, czimbalom és hegedűre
állandóan kaphatók:
Füßy József könyvkereskedésében
Tordán.

AKI
JÓ ÓRÁKAT

(5t évi Jótállással)

mindennemű arany- és ékszer-
tárgyakat, u. m.:

1—52

óra-lánczokat, arany gyűrűket,
broche-tüket, fülbevalókat, kar-
perczeket stb.

venni óhajt, az forduljon bizalommal
az általánosán jó hírnévnek örvendő

FRUCHT IZIDOR

műorás és ékszerész céghez

TORDÁN, Fötér. (Nagy Miklós-féle ház.)

a hol minden egyes tárgy fémjelzéssel el van látva.

Figyelmeztetem a n. é. közönséget, hogy a

DOUBLE-ARANY

elnevezés alatt forgalomba
hozott tárgyaknak felne
üljön.

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

vas-, szerszám- és fűszerkereskedése

TORDA, FÖTÉR.

A legnagyobb raktárt tart mindenféle vas anyagokban: gazdasági szerszámok, szekértengelyek, hozzávaló vasak, lánczok, épület és butorvasalások, kovácsolt- és sodronyszeggek, zsindelyszeggekben stb. 2 1—52

Ajánlja:

melegítő és főző kemenczeit,
valamint a hozzá tartozó részek
nagy választékát.

!! Pontos kiszolgálás !!

1 1—52

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Hirdetések
e lap részére felvételnek
a szerkesztőségben Marosujvártt, a kiadó-
hivatalban Tordán.

Kiadó butorozott szobák.

Van szerencsém az utazó közön-
ség tudomására hozni, hogy a Teleky-
utczában, ujonan épített házamban

Butorozott szobák

fűtéssel és világítással együtt, napi 1
kor. 60 fill. árért mindenkor kaphatók.

Ugyanott jó házi koszt is jutányos
árért kapható.

Tisztelettel
Szilágyi Leopold.

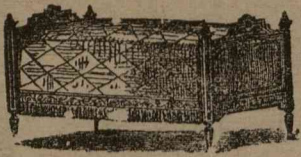
9 1-0

Butorozott szobák

külön bejárattal, előnyös feltételek
1-12 mellett

K I A D Ó K.

Értekezhetni Jellmann Benónél
Apponyi-köz (sikátor) 3. sz. alatt.

ÉPÜLET ÉS BUTORASZTALOS.

A 30 év óta fennálló, legjobb hírnévnek örvendő

Üzletemet

a tömeges megrendelések miatt nagy munkaerővel szaporítottam meg és így
abban a helyzetben vagyok, hogy a legszebb és legizlésebb munkákat va-
gyok képes kiállítani.

Különösen ajánlom a legújabb mintájú magyar stíli munkát, a mely minden eddigi rendelőnek a leg-
jobbán tetszett. Elvállalok bármily nagy vagy kisebb szabásu

! épület és butor-asztalos munkát !

jutányos árban, pontos és szép kivitelben. Javításokat, festéseket azonnal és olcsó árban. Kisebb vagy
nagyobb munkákról költségvetéssel, felvilágosítással, rajzzal bárkinek szívesen szolgálók. Főelvem a jó munka
és pontosság, a mit eddigi számtalan rendelőim bizonyítanak.

A t. városi és vidéki közönség szives pártfogását
továbbra is tisztelettel kéri

MARINKA MIKLÓS,
épület és butorasztalos Tordán.

31 1-0

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Maros-Vásárhelyt

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Flókiintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gy.-szentmiklós, Maros-Ludas, Marosujvár, Nyárádszereda,
Parajd, Székely-udvarhely és Székelykeresztur.

Jelzalog kölcsönöket nyújt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén törlesz-
téses kölcsönöket 300 koronától kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félévi részletfizetések
ellenében 10-65 évig terjedő időre 4 1/2% alap kamattal. Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltak. Min-
den kölcsön a leggyorsabban rendesen két hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyó-számlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapírokra és betárolt árukra.

Folyó-számla hitelt nyújt betáblázásra és más biztosítékra.

Vásárol és elad értékpapírokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat; teljesi
tőzsdei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket a bel- és külföldre.

Képviseli a legrégibb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazion
Generali) és eszközöl tüzt, üveg és jégkár, valamint, betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat
legolcsóbb díjak mellett.

10 1-52

Agrár Takarékpénztár
marosujvári kirendeltsége.

DICK JAKAB és TÁRSA

férfi és női divat nagy áruháza. Marosujvár.

Legnagyobb választék

női-, férfi kalapokban, elegáns női ernyők, férfi ingek és gallérok, diva-
tos **TULIPAN nyakkendők**, női-, férfi- és gyermek cipőkben.

Mind kiváló hazai gyártmány!

Tekintettel az olcsó bevásárlási forrásra t. vevőink tömeges látogatását kérjük.

tisztelettel

DICK JAKAB és TÁRSA

ERDÉLY LEGNAGYOBB DIVATÁRUHÁZA. Főüzlet: TORDA, (Erdély).

KANN és HELLER

11 1-52

Budapest, V. Váci-körut 62.

Műszaki cikkek:

bőr-, pamut-, teveszörszjak, kazán és gőzgépszerelvények, ruggyanta-árak, tömitő anyagok, légszesz, kazán-, gőz-, fűtő- és agyagcsövek, amerikai henger, orosz ásvány és oliva olajok, sűrű zsiradék stb.

Malomberendezések és felszerelések:

saját gyártmányu malomkövek,

malom vasalkatrészek, eredeti svájci selyemszövetek, vas és rézsodrony szövetek, kenderheveder, serleg, malomcsákányok, mérlegek, trieurök, tisztítógépek, tisztítóhengerek, Ganz hengerszék, malom-állványok, rovátkoló-gépek stb.

Szerszámok és szerszámgépek

az összes gyári és kézi üzemhez, gépész, lakatos, kovács, asztalos, bognár, kádár stb. részére.

Szivattyuk, fecskendők, injectorok, ejectorok, gőzsugár, lég- és gőzszivattyuk, tüzi fecskendők. Szőlő- és mezőgazdasági cikkek, ártézi kútfúrószerzők és eszközök.

Gőz-, benzin- és légszesz motorok

Villamos világítási és erőátviteli berendezések. Összes mezőgazdasági gépek, gépalkatrészek, szerelvények és szükségleti cikkek nagy raktára.

Gép és gépalkatrészek javításai legjutányosabban eszközöltetnek.

Saját gyártmányu, szabadalmazott függőleges kövekkel dolgozó darálók.

A Vermorel permetező, a Dorn-féle törekrók, a „Bunge“ sikazita „Maxim“ csavarós csigasorok, „Huhn“-féle üreges fémtömitő gyűrűknek, „Kaulhausen“-féle szab. lyukasztott bőrszija és „Mühlensohn“-féle pamut-hajtószi, „Steam-Proof“-tömitő anyagok, „Tovote“ sűrű zsiradék és a „Bajzáth“-féle dobkosár-betétek egyedüli elárusítói.

12 1-52

CONRAD és TÁRSA

gépek, szerszámok, műszaki és gazdasági cikkek nagykereskedése

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 15. (OKTOGON-TÉR.)

A m. kir. honvédség, a m. kir. csendőrség, a m. kir. államvasutak, a m. kir. posta- és táviráda-igazgatóság, a m. kir. ipariskolák, a m. kir. vas- és acélgyárak és a legtöbb állami intézet és vállalat szállítói.

RAKTÁRTART ÉS SZÁLLIT:

Általános műszaki cikkek, mint: Bőr-, pamut-, balata-, teveször-szjakat, Ewart és Gall hajtó-láncot; Transmissio-kötelet és más kötélárut; Gummi-, asbest. és mindenemü más tömitő anyagot; Gummi-, kender-, len-, fém-, szívó- és nyomótömlőt; Csiszoló-port és vásznat; kőcz tör-lökendőket és tisztító anyagot, fessmérőt, vizállásmutató-üveget, szelepeket és mindenféle gőzkazán felszerelést; kazán-, gáz-, öntöttvas-, agyag- és mindenfajta csövet; vízvezeték-, fürdő- és closett-berendezéseket és vízvezeték felszereléseket.

Kenő- és világítóanyagokat, mint: Gépkenő-, hengerkenő-, dynamo-, motor-, separator-, automobil-olajat; repczenő- és égőolajat; petroleumot, Tovote, fogaskerék-kenőcsöt stb.

Szerszámokat és szerszámgépeket csakis megbízható jó minőségben; gépész-, mechanikus, lakatos, kovács, bognár, asztalos, kádár, egyszóval minden iparos és gyári üzem szükségletére.

Emelő- és szállító eszközöket, mint emelőjárgányt, csigasort, csigákat, darut, láncot és lánc: szemet, taligákat, kocsit, létrát stb.

Építőanyagokat, csavarokat és szegeket, mint: cement-, tűzálló téglát, fedőpépet és lemezt, Carbolineumot, festékeket, japán- és hollandi mázakat, kátrányt, szegecsket, minden néven nevezendő csavarok- és szegeket stb.

Szivattyut, fecskendőt, Extingueurt, ugy mint gőz-, lég-, kézi-szivattyut, Injectort, tüzi-fecskendőt, Miller és Haslam Extingueurt stb.

Malomberendezési és felszerelési cikkek: malomköveket, sveiczi selyem-, vas-, sárgaré- és fém-szöveget, kenderheveder-, serleg-, csákány, zsákesatt-, lámpa-, mérleget stb. Ganz-féle hengerszéket, trieur-, tisztítógépeket, köszörüköveket, keféket stb.

Szövő- és mezőgazdasági gépeket, csakis elsőrendű gyártmányt, kívánat szerint bármely bel- vagy külföldi gyárból.

Pontos, megbízható és jutányos kiszolgálás!!

Ajánlatokkal felszólításra szívesen szolgálunk!!